

DECRET SOBRE ASSUMPTES ECONÒMICS

Amb el desig que la nostra Església de Mallorca disposi dels seus béns temporals de la manera més adient i transparent possible, d'acord amb les lleis eclesiàstiques vigents, el passat dia 12 de setembre de 2004, vàrem aprovar *ad experimentum* tres documents normatius destinats a millorar l'administració i la comunicació de béns temporals dins tota la Diòcesi. Aquests documents són:

- Reglament d'orde intern del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics.
- Normes per als administradors de béns eclesiàstics.
- Normes per als Consells Parroquials d'Assumptes Econòmics.

Després d'un temps prudent d'experimentació, fetes les consultes pertinents i incorporant-hi les aportacions que ens han fet els diferents consells i col·lectius consultats, creiem que ha arribat el moment de donar-los el contingut definitiu. Per això, mitjançant el present Decret, els tres documents esmentats queden promulgats i s'aproven en la seva redacció definitiva. Disposam també que, a partir de la seva publicació al BOBM, quedi derogada tota normativa anterior que contradigui la present.

Palma, 11 de maig de 2006

+ Jesùs Murgui Soriano
Bisbe de Mallorca

Joan Darder Brodat, Canceller
Bisbat de Mallorca.- Rg. S. n.º 152/06

REGLAMENT D'ORDE INTERN DEL CONSELL DIOCESÀ D'ASSUMPTES ECONÒMICS DEL BISBAT DE MALLORCA

1. El Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics és un organisme de la Cúria Diocesana de caràcter tècnic que té la responsabilitat de la gestió econòmica de la Diòcesi i de l'assessorament del Sr. Bisbe, com també la funció de vigilància, organització i suplència de les administracions subordinades a la jurisdicció del Bisbe, en conformitat amb les disposicions del Dret Canònic, de la Conferència Episcopal i de la mateixa Diòcesi.

2. Les seves determinacions tenen per al Bisbe valor consultiu, a excepció dels actes d'administració expressament determinats pel Dret Canònic, en què el seu consentiment és vinculant.

3. El Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics, presidit pel Sr. Bisbe o la persona a qui correspongui la substitució per raó del càrrec, estarà constituït per un mínim de tres laics experts i per alguns preveres, tots nomenats pel Bisbe per un període de cinc anys renovables.

4. El membres del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics duran a terme les tasques encomanades pel Sr. Bisbe amb la màxima discreció i confidencialitat.

5. Els membres del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics, en virtut de la informació de què disposen, s'abstindran de prendre part activa en les operacions o actuacions tractades en el Consell.

6. El Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics funcionarà en Ple i en Comissió Executiva.

EL PLE DEL CONSELL DIOCESÀ D'ASSUMPTES ECONÒMICS

7. El Ple es reunirà normalment una vegada cada mes i sempre que el convoqui el President.

8. Seran competències del Ple del Consell d'Assumptes Econòmics:

- a) Assenyalar les directrius generals de l'administració diocesana.
- b) Aprovar els balanços i pressuposts diocesans.
- c) Donar o denegar el seu consentiment vinculant en els casos d'administració extraordinària (c. 1277) i d'alienació de béns per valor superior als 60.000 € i inferior als 600.000 € (c. 1292 i Decret General de la CEE art. 14.2 al Bol. CEE 3 (1984) pàg. 103).¹ En el cas d'exvots o de béns preciosos per raons artístiques o històriques, es requereix també per a la validesa de la seva alienació la llicència de la Santa Seu.
- d) Revisar i aprovar els pressuposts i balanços de totes les administracions subjectes al Bisbe (c. 1287), de quantia superior als 300.000 €.
- e) Assessorar el Bisbe: 1) En tots els assumptes que necessiten un dictamen tècnic; 2) En les sol·licituds per a obres de quantia superior als 100.000 € i endeutaments o préstecs de quantia superior als 100.000 €; i 3) En tots els actes administratius que, en algun aspecte, estiguin regulats per lleis civils o que tinguin conseqüències fiscals.
- f) Conèixer, deliberar i manifestar el seu parer sobre els actes d'administració extraordinària de totes les administracions subjectes a la jurisdicció del Bisbe (c. 1277).
- g) Impulsar, urgir i coordinar la conservació dels immobles.
- h) En general, complir la funció que el Dret Canònic encomana al Consell d'Assumptes Econòmics.

LA COMISSIÓ EXECUTIVA DEL CONSELL DIOCESÀ D'ASSUMPTES ECONÒMICS

9. La Comissió Executiva estarà formada pel Vicari Episcopal d'Assumptes Econòmics, l'Ecònom Diocesà i per altres membres del

¹ Aquestes xifres estan subjectes als canvis que decreti la Conferència Episcopal en cada moment d'acord amb el c. 1277.

Consell nomenats pel Bisbe, havent escoltat el Ple del Consell. Estarà presidida pel Vicari Episcopal o, en la seva absència, per l'Ecònom Diocesà.

10. Seran competències de la Comissió Executiva:

- a) Aprovar els balanços i pressuposts parroquials i de les esglésies o institucions subjectes a la jurisdicció del Bisbe, fins a la quantitat de 300.000 €.
- b) Autoritzar les obres menors fins a la quantitat de 100.000 €.
- c) Aprovar, autoritzar i avalar préstecs fins a la quantitat de 100.000 €.
- d) Autoritzar, si cal, determinades parròquies i esglésies perquè puguin destinar a "comptes especials" algunes col·lectes o entrades ordinàries.

11. Les decisions de la Comissió Executiva es comunicaran al Ple.

12. Per al tractament dels temes més complexos, el Consell podrà elegir un o més dels seus membres per tal que estudiïn el tema i presentin al ple el resum de les seves propostes i el resultat de les seves conclusions.

NORMES PER ALS ADMINISTRADORS DE BÉNS ECLESIÀSTICS

I. DISPOSICIONS DEL DRET CANÒNIC GENERAL

1. Pertany al Bisbe la vigilància sobre l'administració de tots els béns eclesiàstics subjectes a la seva jurisdicció com també organitzar tot allò concernent a aquesta administració (c. 1276).
2. Normalment aquestes funcions queden encomanades a l'Ecònom Diocesà (c. 1278).
3. L'Ecònom Diocesà administra els béns de la Diòcesi, sota l'autoritat del Bisbe i segons les directrius marcades pel Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics (c. 494).
4. Els Rectors són els administradors dels béns de la seva parròquia i la representen jurídicament (c. 532). De les altres persones jurídiques és administrador el qui en té la responsabilitat, si el dret legítim no assenyala una altra cosa. Si manca l'administrador o és negligent, el supleix l'Ecònom Diocesà (c. 1279).
5. Tota parròquia o església subjecta a la jurisdicció del Bisbe ha de tenir el seu Consell d'Assumptes Econòmics (c. 537). Igualment l'ha de tenir tota altra persona jurídica. O almanco, dos consellers (c. 1287).
6. Tots els administradors han de tenir al dia l'inventari de béns. Se n'ha d'enviar una còpia a la Cúria (c. 1283).
7. Tots els administradors, sense excepció, donaran compte cada any de la seva administració a l'Ordinari, el qual encarregarà la seva revisió al Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics (c. 1287).
8. Tot acte administratiu que excedeixi els límits de l'administració ordinària és invàlid sense autorització per escrit del Bisbe (c. 1281 i 1292).
9. Es necessita llicència de la Santa Seu per alienar exvots, objectes preciosos pel seu valor històric o artístic, i qualsevol bé d'un valor

superior als sis-cents mil euros (c. 1292; Bol. CEE núm. 3, Decr. Gral., art. 14.2).

10. El Bisbe és l'executor de totes les piadoses voluntats dels feels, manifestades tant "mortis causa", com "inter vivos". Els altres executors (marmessors, etc.), han de donar compte al Bisbe del compliment de l'encàrrec (c. 1301).

II. DISPOSICIONS DIOCESANES

A) ACTES D'ADMINISTRACIÓ EXTRAORDINÀRIA

11. En aplicació del cànon 1281, els actes que excedeixen els límits de l'administració ordinària, per als quals es necessita l'autorització prèvia del Bisbe, donada per escrit, per la seva validesa, són:

- a) Les reparacions d'edificis quan el pressupost superi les despeses ordinàries de l'any anterior.
- b) Les reparacions que afectin l'estructura general de l'edifici, el seu aspecte interior o exterior, o a elements o objectes de valor històric, independentment del seu pressupost.
- c) Qualsevol despesa extraordinària que superi els 30.000 euros.
- d) Les compres d'immobles i les obres noves.
- e) L'adquisició o restauració d'imatges o objectes de culte de notable importància.
- f) Qualsevol alienació de béns que formin part del patrimoni estable de l'Església.
- g) Préstecs i endeutaments que no es preveu que quedin liquidats dins el mateix any.
- h) Els contractes d'arrendament i qualsevol altre tipus de cessió per una durada superior als tres anys. En aquest aspecte es tindran presents les pròrrogues obligatòries determinades per les lleis civils.
- i) La contractació estable de personal.

- j) Qualsevol operació que pugui gravar els béns de l'Església.
- k) Qualsevol alienació d'exvots o de béns preciosos per raons artístiques o històriques. A més, en aquest cas es requereix per a la seva validesa la llicència de la Santa Seu.

12. No es consideraran actes d'administració extraordinària les donacions per obres de pietat o caritat cristiana a condició que no superin el 10 % del superàvit anual si es fan a persones físiques o el 50% si es fan a persones jurídiques eclesiàstiques (c. 1285).

13. La sol·licitud per a obres o altres despeses, manifestarà la seva necessitat o utilitat i exposarà la forma com es pensen finançar. Durà el vistiplau del pertinent Consell d'Assumptes Econòmics, ja sia el parroquial o el d'una altra institució diocesana. Si fa al cas, anirà acompanyada del corresponent plànol o croquis i del pressupost fet per un perit, o més d'un si es tracta d'una obra important.

14. La petició d'un préstec o un altre tipus d'ajuda sols es podrà concedir per a obres prèviament autoritzades. S'exposarà també la forma com es preveu la seva amortització.

15. La sol·licitud per a qualsevol alienació de béns anirà acompanyada de: 1) Descripció del bé, si fa al cas; 2) Prova clara de propietat; 3) Raons que en justifiquin l'alienació; 4) Destinació de la venda; 5) Valoració feta per dos experts; 6) El vistiplau del Vicari General amb dedicació al territori.

16. Quan es realitza una venda extraordinària, l'import de la qual superi les necessitats habituals de la parròquia o d'una altra institució diocesana, se n'aportarà un 20% al fons comú diocesà, en concreció del testimoni de la comunicació de béns entre les diverses institucions de l'Església.

B) ADMINISTRACIÓ ORDINÀRIA DE PARRÒQUIES I ALTRES INSTITUCIONS QUE DEPENEN DE LA JURISDICCIÓ EPISCOPAL

17. És aconsellable que totes les administracions eclesiàstiques subjectes a la jurisdicció del Bisbe tinguin els seus fons depositats a

Caixa Diocesana, almenys en la mesura que no en necessitin una disponibilitat immediata. D'aquesta manera es facilita que el Bisbat pugui ajudar econòmicament les parròquies, esglésies o institucions diocesanes que ho necessitin.

18. Quan cessa un Rector o administrador, abans de deixar la parròquia o administració, presentarà al Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics: l'inventari de béns, tots els llibres d'administració, el balanç i relació dels llocs on estan depositats els saldos. Els Rectors o administradors parroquials cessant i entrant, al moment del traspàs de la parròquia, aixecaran acta, on consti la seva situació pastoral i econòmica, signada per tots dos i amb el vistiplau de l'arxipreste i del Vicari General amb dedicació al territori. De manera similar es procedirà amb les altres administracions diocesanes al moment del traspàs. Si es tracta d'una entitat territorial, durà els mateixos vistiplaus de les parròquies, i si es una altra entitat eclesiàstica diocesana, es demanarà el vistiplau del Vicari General encarregat d'aquella institució.

19. S'estimularà el sistema de subscripcions com una forma eficaç de col·laboració amb la missió de l'Església.

20. És necessari que la situació i el moviment econòmic es comuniquin per escrit i amb relativa freqüència a tots els feels. Sembla un bon sistema donar un full als feels amb el balanç anual i posar al cancell el balanç mensual o trimestral.

21. Els administradors d'esglésies o causes pies entregaran al Fons Diocesà les almoines de misses que no s'hagin celebrat dins un any (c. 956).

22. Cada entitat eclesiàstica amb personalitat jurídica ha de tenir i utilitzar exclusivament el seu propi NIF. Les administracions sense personalitat jurídica, hauran de comptar amb l'autorització explícita de l'Administració Diocesana per emprar el NIF del Bisbat.

C) RELACIONS AMB L'ADMINISTRACIÓ DIOCESANA

23. Els administradors eclesiàstics rebran de l'Administració Diocesana tot el suport i l'ajuda necessaris per poder dur endavant una comptabilitat eficaç i transparent.

24. La Diòcesi tindrà un servei tècnic que, sota l'orientació del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics, ajudi a gestionar l'economia diocesana, parroquial i d'altres entitats eclesiàstiques diocesanes,

almenys en tots aquells aspectes en els quals els seus coneixements poden fer més rendible la gestió econòmica.

25. Quan s'hagi d'emprendre una obra, el primer interessat serà el Rector de la parròquia o església juntament amb el seu Consell d'Assumptes Econòmics, i tindran l'ajuda necessària dels tècnics diocesans a fi que cap administrador no se senti aclaparat per preocupacions econòmiques.

26. Aquest servei central diocesà serà el primer a preocupar-se i ajudar els administradors per a la construcció de noves parròquies, com també per a les despeses extraordinàries de conservació i rehabilitació d'edificis, quan aquestes obres superin la capacitat econòmica de la parròquia o església. En aquest cas el Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics estudiarà el projecte, pressupost i pla de finançament i encomanarà a algun dels seus membres el seguiment de l'execució. Es demanarà el vistiplau de la Delegació de Patrimoni. La decisió final correspon al Sr. Bisbe, ajudat pel Consell Episcopal i escoltat el Rector i el seu Consell parroquial d'Economia, i tenint present l'informe de l'Ecònom Diocesà sobre possibilitats reals i recursos existents. De manera similar es procedirà en les altres institucions diocesanes que estiguin en el mateix cas.

27. El Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics estudiarà cas per cas la possibilitat d'alliberar les parròquies i esglésies subjectes a la jurisdicció del Bisbe del pagament d'interessos. En tot cas s'oferiran préstecs en les millors condicions i el menor cost possible.

28. L'Administració diocesana tindrà periòdicament una trobada amb tots els administradors de béns eclesiàstics i membres dels seus Consells d'Economia.

29. L'Administració diocesana visitarà les parròquies cada cinc anys i n'estudiarà la situació i problemàtica econòmica, amb els seus responsables. Es revisaran els llibres, els comptes bancaris, l'estat dels immobles, etc., a fi d'orientar, unificar criteris i fer eficaç l'economia i la comunicació de béns. Amb ocasió de la Visita Pastoral del Bisbe, també es revisaran els llibres d'economia, els comptes bancaris i l'estat dels immobles. Tant després de les intervencions dels responsables de l'Administració diocesana com després de la Visita Pastoral, l'arxipreste, amb la seva ajuda, el seu consell i orientació, farà el seguiment de les propostes de la comissió d'experts i de les disposicions

del Sr. Bisbe (vide c. 555.1 i 3). També es procedirà de manera similar en les altres institucions diocesanes.

III. CAUSES PIES

30. Els sacerdots i els seglars que hagin rebut l'encàrrec com a marmessors de realitzar alguna Manda Pia o Fundació tenen obligació de comunicar al Bisbe l'encàrrec rebut i de donar compte al Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics dels béns acceptats, administrats o invertits (c. 1301 i 1302).

31. Una volta confiats els béns a la parròquia o a una altra persona jurídica eclesiàstica a qui el donant els destinava, si no consta altra cosa en les disposicions testamentàries, cessa la funció dels marmessors i passa a ser responsabilitat del Rector o administrador l'administració dels béns i dels seus rèdits i l'aplicació a la finalitat determinada pel donant.

32. Els Rectors i els administradors de béns eclesiàstics estan també obligats a donar compte cada any al Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics, de l'administració de Fundacions i Mandes Pies.